

Izdaja: Gorenjski tisk/Ureja:
Uredniški odbor / Odgovorni
urednik: Slavko Beznik
Telef. uredništva 475 — uprave 475
Tekoči račun pri Komunalni banki
Kranj št. 61-KB-1-Z-135 / Izdaja v
ponedeljek in petek / Naročnina:
letna 600, pollet. 300, mesečna 50 din

Pred dnevom kmečke mladine

Socialistična skupnost posveča v zadnjem času vedno večjo skrb razvoju kmetijstva in oblikovanju novih socialističnih odnosov na vasi. Pomembno vlogo ima pri tem gibanje mladih zadružnikov, ki se v našem kraju uspešno širi. Trenutno je teh aktivov 17 in večina od njih dobiva s strani kmetijskih zadrug vso potrebno pomoč. Mladi zadružniki so bili že marsikje izvoljeni za predsednike zadrug, nad 70 mladincev in mladink pa sodeluje v upravnih odborih KZ. Napredna gledanja mladih torej vidno zmagujejo. Mlade zadružnike povezujejo predavanja, kulturne prireditve, strokovne ekskurzije, razni tečaji in sestanki v močne kolektive.

Z lanskeletne kmečke ometi v Cerkljah

Nedeljska manifestacija kmečke mladine občine Cerklje bo vsa ta dejstva potrdila. V tej občini so aktivni mladi zadružniki ustanovljeni pri vseh kmetijskih zadrugah in so v skupnem delu z organizacijo Ljudske mladine dosegli uspehe na vseh področjih. V obdobju zadnjega leta je organizacija LM v Cerkljah mnogo napredovala. Nadvse pomemben uspeh pa je dosegla s tem, da je bilo ob pripravi na dan kmečke mladine ustanovljenih več novih aktivov LM. Tudi ostale politične in družbene organizacije so mladi zadružniki pritegnili k delu in v prihodnje bodo prav gotovo posvetile več pozornosti vzgojnemu delu med mladino. Dan kmečke mladine bo povezan s tekmovanji koscev. Mladi zadružniki bodo priredili razstavo svojega dela, zaključno zborovanje pa bo potrdilo, da je mladina vedno v prvih vrstah borcev za nove socialistične odnose na vasi. V Cerkljah bo prišla mladina iz številnih občin Gorenjske. Zadružnike bodo obiskali tudi mladi delavci, brigadirji in dijaki, da skupaj z njimi proučijo dosežene uspehe.

KRANJ, 9. AVGUSTA. — DANES DOPOLDNE JE OBISKAL RAZSTAVIŠČE VI. GORENJSKEGA SEJMA PREDSEDNIK IZVRS. SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS TOVARIS BORIS KRAIGHER IN SI Z ZANIMANJEM OGLEDAL RAZSTAVLJENE IZDELKE.

Kdo bo lahko najel kredit

Na današnji seji ObLO Kranj bodo razpravljali o pogojih za najetje kredita za stanovanjsko izgradnjo iz stanovanjskega kredita sklada

Danes popoldne bo v sejni dvorani ObLO Kranj 22. seja Občinskega ljudskega odbora. Zaradi zanimivega dnevnega reda seznanjamo naše bralce z nekaterimi važnimi vprašanji, ki bodo v razpravi, že danes.

Položaj, v katerem je Občin. ljudski odbor, je naslednji: zaradi nerednega dotoka sredstev planiranih za prvo polletje letošnjega leta je ObLO prisiljen najeti za III. četrtletje kredit pri Komunalni banki v višini 59 milijonov, da bi zagotovil nemoteno izvajanje proračuna.

Dokaj reden dotok sredstev v I. polletju je bil realiziran le od dohodkov od prebivalstva (razen od doklad na dohodnino) in sicer 47,3%. Le 39,5% je bil dosežen dohodek od dohodnine samostojnih poklicev. Sorazmerno z dohodki od prebivalstva pa so bili v I. polletju zelo slabo realizirani dohodki od gospodarstva. Ker pomenijo dohodki od gospodarstva znaten delež občinskih sredstev, je prav to vzrok pasivnosti občinskega proračuna. Najnižji odstotek realizacije izkazuje davek na pišče (4,9%). Vzrok temu stanju so tudi nekatere objektivne težave in pa dejstvo, da je realizacija v gospodarstvu veliko večja v II. kot pa v I. polletju.

Zelo pomembne bodo tudi smernice občinskega ljudskega odbora za uporabo občinskega kreditnega sklada za zidanje stanovanjskih hiš v letošnjem letu.

Stanovanjske zadruge bodo lahko dobile kredit pod naslednjimi pogoji: tiste, ki bodo gradile individualne stanovanjske hiše z 2% obresti na 25 letno odplačilno dobo. Tiste, ki bodo gradile vrstne hiše 1% obresti na 30 letno odplačilno dobo. Tiste, ki bodo gradile bloke pa 1% obresti na 40 letno odplačilno dobo. Medtem ko za dograditev ali novo gradnjo 1% obresti na 30 letno odplačilno dobo.

Zavodi in ustanove bodo dobile kredit z 1,5% obresti in 20 letno odplačilno dobo.

Politično - teritorialne enote bodo lahko dobile kredit pod istimi pogoji kot zavodi in ustanove.

Delavci in uslužbenci pa bodo lahko dobili kredit iz kreditnega sklada, za gradnjo individualnih hiš, pod naslednjimi pogoji: za dograditev hiš, ki so bile začete pred letom 1956 z 2,5% obresti in 25 letno odplačilno dobo, medtem ko za gradnjo novih hiš po letu 1956 s 3% obresti in 25 letno odplačilno dobo.

Pomembna je predvsem določitev, ki pravi, da bodo prednost pri dodeljevanju kreditov imele tisti prosilci, ki potrebujejo čim manjše zneske za to, da bi se vselili v novo hišo; nadalje tisti, ki so že v novo zgrajeni hiši pa bi radi s kreditom dogradili še drugo stanovanje in slednjič šele tisti, ki bodo z gradnjo nove hiše šele začeli.

To so le najglavnejše značilnosti predlogov za današnjo sejo ObLO o katerih bodo izrekli zadnje besede odborniki, podrobneje pa bomo poročali o tem v ponedeljkovi številki našega lista.

I. A.

Najbistvenejše novosti novega osnutka zakona o pokojninskem zavarovanju

Pred kratkim je skupna komisija Zvezne ljudske skupščine izdala prvi osnutek zakona o pokojninskem zavarovanju. V osnutku je več novosti, ki bodo bralce nedvomno zanimala.

Predvsem v novem osnutku ni predvidenih več pokojninskih razredov, marveč se bo pokojnina odmerjala samo na osnovi strokovnosti. Predvidenih je 9 kategorij in za vsako kategorijo pokojninska osnova.

Kateg.	Strokovnost	Pokoj. osnova
IX. nekvalificirani delavci	100	
VIII. polkvalificirani delavci	115	
VII. uslužbenci z nižjo strok. izobrazbo	140	
VI. kvalificirani delavci	155	
V. srednje strokovni uslužbenci	180	
IV. visokokvalificirani delavci	195	
III. višji strokovni uslužbenci	210	
II. visoko strokovni uslužbenci	240	
I. zavarovanci na izredno odgovornih položajih	320	

Plača v posameznih kategorijah bo odvisna od plačnega sistema. Tu so

dani le odnosi med kategorijami. Razvidno je na pr. da bo visokokvalificiran delavec imel domala dvakrat večjo pokojnino od nekvalificiranega.

Druga večja novost je predlog, naj bi se osebnemu upokojujencu, ki bi ostal po preteku službene dobe še na svojem delovnem mestu, zvišala vsako leto osnovna pokojnina za 5%.

Zakon nadalje predvideva, da se rudarjem, ki delajo v jami, šteje vsakih 9 mesecev za celo leto — torej se jim za četrtino zniža delovno dobo potrebno za pokojnino. Pomožnim delavcem in merilcem v jamah pa se šteje vsakih 10 mesecev za eno leto.

Osnutek zakona nadalje predvideva

še, da ima vdova, ki je mlajša od 45 let pravico do družinske pokojnine, če ima otroka, ki ni starejši kot 15 let (doslej 7 let).

Osnutek novega zakona nedvomno v mnogočem dopolnjuje dosedanja zakon in izraža skrb naše družbe za upokojene in invalide. Za doslej dobiva letno približno 450.000 upokojujencev za pokojnine preko 30 milijard dinarjev.

—K

Nekaj gnilega je

v Društvu upokojujencev - podružnici Kranj

Če je deset zapovedi, naj bo pa še deset grehov! je dejala »Zla Usoda«, ki je pod krinko nadzornega odbora Društva upokojujencev ugotovila pri reviziji poslovanja nekaterih odborov razne pomanjkljivosti in nerednosti. Tudi rek: kdor dela — greši!, ne opravičuje nekaterih, ki so spričo prevelike »marljivosti« in »domiselnosti« prišli na splozka tla, kjer jih je spodneslo...

1. Tako je spodletelo blagajniku Lasiču, ki prejema od društva 6000 dinarjev mesečne plače, da nima kritja za blagajniški primanjkljaj v znesku dinarjev 12.278.— (vsekakor nerodno!)

2. Blagajnik Lasič je že leta 1954 posodil iz društvene blagajne tov. I. B. 6000 dinarjev, ki jih niti po reviziji ni vrnil.

3. Prejšnji točaj K. se je v točilnici DU zadolžil z zneskom 20.000 dinarjev, ki jih šele sedaj prisilno vrača.

4. Kdo je dovolil, da so si žene nekaterih odborov med seboj razdelile tekstilne ostanke, ki jih je prekrbel ožji odbor: Rant, Lasič, Demark?

5. V revizijskem zapisniku je zapisano dobesedno: »Predlagamo, naj se dosednji stroški jubilejev in godo-

vanj priznajo v toliko, da je knjigovodja opravičen za njih vknjižbo, v bodoče pa naj to brez vsakega privolenja izostane. (Mišljeno je dovoljenje celotnega UO).

6. DU ima 15 garnitur igralnih kart, ki pa niso vknjižene med društveno imovino. Tudi prispevki igralcev za obrabo kart niso vknjiženi.

7. DU je kupilo na Reki 150 hl vina, ga plačalo in del tega odstopilo »Vipavski vinarski zadrugi«; nato se je ožji odbor: Rant — Lasič — Demark odpeljali v Vipavo, po to prodano vino. Seveda so si vsi trije za ta izlet zaračunali potne stroške in dnevnice; iste nagrade je bil deležen tudi šofer. — Nadzorni odbor je le očetovsko pripomnil: »Takšnih transakcij se je v bodoče izogibati!«

8. Revizijsko poročilo vprašuje — čemu »črni fond«, kje je izkazan in kolikšen je?

9. Istočasno priporoča, naj se v izogib nevšečnosti davek od prometa proizvodov redno odvaja.

10. V zapisniku je tudi rečeno: »Tovariši! odborniki naj ne vodijo v lokal nečlanov, da ne bo prišlo do ponovnih nevišečnosti.« — (Opomba: Da je odbornik Jakofčič zaradi take nevišečnosti odstopil, zapisnik molči). Nečlan

je od njega zahteval 10 litrov vina, kar je ta odklonil. Predsednik Rant, ki prejema od DU 6000 dinarjev mesečnega honorarja, je ukazal, da se vino nečlanu proda. Jakofčič je vino natočil, nato pa vrzel ključke kleti pred predsednika in zapustil lokal.

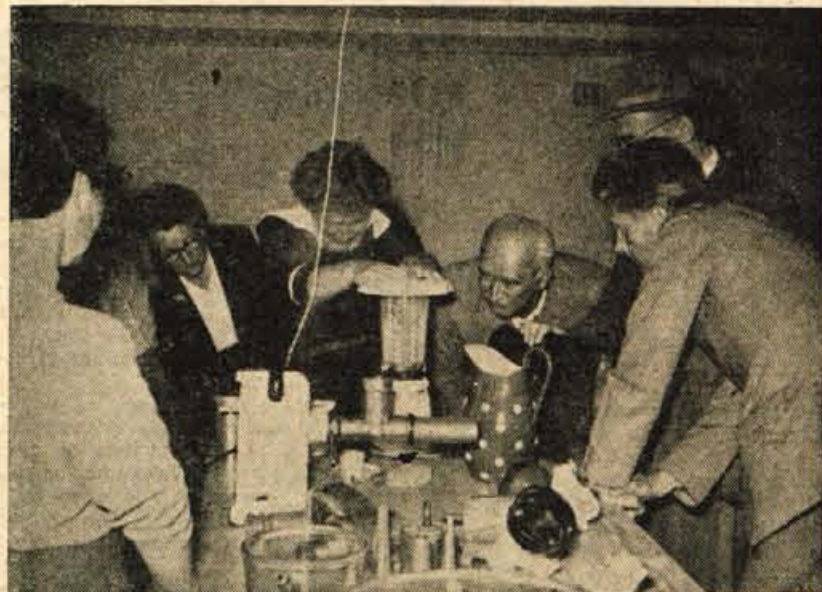
Nadzorni odbor je zaključil revizijsko poročilo z besedami: »To poročilo podajamo zato, da bo odbor informiran o poslovanju in pomanjkljivostih, ki smo jih bili opazili in iznesli v dobri veri, da bodo le-te privedle do rednega poslovanja in da ima vsak odbornik možnost odvrniti morebitna obrekovanja. Želimo, da se tega, kar smo ugotovili, ne iznaša v javnost!«

Vprašujemo se, čemu ni nadzorni odbor zahteval od upravnega odbora sklicanje izrednega občnega zbora?

Zadeva bi se morala razčistiti na rednem občnem zboru dne 8. junija, vendar od tega ni prišlo, ker je bil predlog upokojujencev Tonija, da se o delu odbora v preteklosti ne razpravlja, sprejet na veliko veselje nekaterih članov Upravnega odbora.

Upokojujenci prosimo oblast, da skliče izredni občni zbor, kjer se bo razpravljalo o nerednostih, ki so jih bili zagrešili vodilni funkcionarji Društva upokojujencev.

VJ

MNOGO RADOVEDNIH OČI

Najdlje se obiskovalci Gorenjskega sejma zadržujejo ob razstavljenih predmetih Zavoda za napredek gospodinjstva v Kranju. Izdelki zelo zanimajo tudi inšpektorje OLO Kranj, ki so na sliki. Kdo ve, če ne iščejo v izdelkih kakih nepravilnosti? ...

Z zadnje seje ObLO Tržič

Prošnje za kredite

Pred dnevi je bila seja občinskega ljudskega odbora Tržič, na kateri so odborniki razpravljali o zelo obsežnem dnevnem redu. Medtem ko so izglasovali potrebna sredstva za dovršitev elektrifikacije v Bistrici in preložitve Dolinske ceste proti Slapu, so razpravljali tudi o prošnjah gospodarskih organizacij za dodelitev investicijskih kreditov iz občinskega sklada. Med drugim pa je odbor dal tudi garancijske izjave banki za posojila nekaterim podjetjem in Turističnemu društvu Tržič.

Nadalje so odborniki, na svoji zadnji seji sprejeli Odlok o občinski dokladi obrtnikom in prostim poklicem ter Odlok o uporabi cestnega sklada. Prav tako so na tej seji sprejeli tudi sklep, da naj se prisilna uprava v tovarni usnja »Runo« Tržič ukine. Za vršilca dolžnosti direktorja pa je bil imenovan dosedanj pri- silni upravnik Vladimir Perač.

V naslednji točki dnevnega reda so odborniki sprejeli sklep o višini pavšalov za pavšaliranje gospodarske organizacije na področju občine in določili višino plačnega fonda nekaterim novim trgovskim obratom. Odbor je tudi razpravljal in sklepal o pritožbah nekaterih pavšaliranih obrtnih delavnic glede višine davčnega pavšala, nadalje o popravilu yasilnega šolskega poslopja v Podlube- lju, odklonil pa je vlogo Planinskega društva Križe za gostilno v Seničnem z utemeljitvijo, naj se PD ukvarja s planinskimi postojankami v gorah. Občinski ljudski odbor je imenoval še nekaj poslovodij nato pa razpravljaj o nekaterih gospodarskih ter komunalnih zadevah.

J. V.

Slavnostna seja ObLO Domžale

Domžale, 8. avgusta.

Včeraj, na praznik domžalske občine, je bila v Domžalah slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora. Razen odbornikov so se seje v okrašen kinodvorani udeležili tudi predsednik Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana Marjan Dermastja, predsednik Okrajnega odbora SZDL Ljubljana Janez Vipotnik, predsed. občine Črnuče Peter Lešnar, predsednik občine Mengeš Ivo Vidali, zastopniki družbenih organizacij, delovnih kolektivov, gasilskih organizacij in drugi.

Po končani seji so vsi navzoči na čelu s partizansko godbo, partizansko patrolo in praporji v spreduv krenili na glavni trg, kjer so predstavniki družbenih organizacij delovnih kolektivov položili številne vence pred spomenik padlih borcev.

—t.

Kraja v tovarni „Sava“

Trojka: Šurla-Veternik-Vrabec iz »Sava« se bo zagovarjala pred sodiščem

V kratkem se bodo pred sodiščem zagovarjali štirje člani delovnega kolektiva tovarne gumijevih izdelkov »Sava« v Kranju, zaradi kraja dubliranega blaga. Zagovarjali se bodo: Ciril Veternik, Janez Šurla, Rudolf Vrabec in Jurij Rozman, ker so si prisvojili večje količine gumirane blaga za dežne plašče in ga preprodali.

Glavni krivec je Janez Šurla, ki je bil odgovorni skladiščnik in se je z namenom, da si ustvari položaj, vrnil tudi v delavski svet in upravni odbor. Bil je predsednik sindikalne podružnice. Ker se je kot tak čutil bolj varnega, je začel izkoriščati zaupanje delovnega kolektiva v svojo lastno korist. Na spreten način je prevzemal blago iz obratov v skladišče, tako da je pred tehtanjem in komisijskim prevozom neopaženo odtujil nekaj blaga. Tako si je ustvaril višek, si ga prilastil in ga na razne načine nosil iz tovarne ter tudi tihotapil v trgovino. Za svoje delo je pridobil Vrabca, poslovodjo industrijske prodajalne »Sava« v Kranju, da je le-ta sporazumno s Šurlom prodajal ukradeno blago, izkupiček pa sta si delila. Tako se bo moral Vrabec zagovarjati, razen za sodelovanje pri kraji, še za zlorabljanje zaupanja mu položaja.

Ciril Veternik si je prilastil za nad 150.000 din blaga, vendar so mu ga del zasegli organi notranje uprave. Blago je skrival doma na podstrešju med dvojnimi podom. Ker je bil skladiščni delavec, je imel možnost kraje, blago pa je nosil iz tovarne preko ograje ali na drug način. Vendar kot kaže, sta Šurla in Veternik vedela drug za drugega, saj se je Veternik pri preiskavi kaj rad izgovarjal, da je zapadel v tatvine zaradi tega, ker je videl svojega nadrejenega. Toda to ne more opravičiti njegove nepoštenosti, ker če bi bil le za spoznanje boljši od Šurle, bi ga opozoril ali pa prijavil organom delavskega upravljanja.

Tudi Jurij Rozman je izkoristil tako stanje v skladišču in si začel še sam prisvajati blago.

Opisani primeri kažejo potrebo po dobri tovarniški kontroli in opozarjajo na take in podobne pojave. Prav gotovo bi moral kolektiv in organizacija v tovarni pri volitvah organov delavskega upravljanja več razpravljati o lastnostih, značajih in ostalih kvalifikacijah ljudi, katere nameravajo kandidirati v delavski svet. V tem primeru je očitno, da je prišlo do zlorabe zaupanja, ki ga je dal kolektiv tem ljudem.

Očka vrni se zdrav domov

OSEBNA NEPREVIDNOST — CESC VIR NESREČ

V nedeljo popoldne se je v Železarni Jesenice, obratu valjarne 2400 zgodila težja nesreča, katere posledicam je podlegel Jože Slivnik iz Hrušice. Pri remontu valjčne proge, so popoldne zamenjavali valje. Varnostne naprave so bile v redu in delavci seznanjeni z načinom dela, vendar je okoli šeste ure zvečer prišlo do nesreče v samem ogrođu proge 2400. Ne da bi obvestil ostale delavce ali mojstra, je Slivnik sam šel pod ogrođe urejevati neke cevi, ker ni nihče slutil, da je kdo pod strojem, so premaknili valjčno mizo, kar je povzročilo nesrečo. Slivnik je dobil težje poškodbe, katerim je naslednji dan v bolnišnici podlegel.

To je četrti primer smrtni nesreče v železarni letos. Pri vseh dosedanjih nesrečah je najhujši vzrok lastna ne previdnost samih delavcev. Tudi ta primer je take narave in naj bi opomin slehernemu delavcu. Slivnik je, ne da bi povedal kolegom, večkrat šel z delovnega mesta in se vrnil, tudi ko je šel pod stroj in povedal delavcem. Da je bil Slivnik precej nepreviden priča tudi to, da se je pri delu od leta 1949 dalje devetkrat po nesrečil.

—k—e

„Iskra“ osvaja trg

Kvaliteta dela in tehnično izpopolnjevanje - cilj vsega kolektiva
Namen nizkofrekvenčnih ojačevalnikov

Nizkofrekvenčne ojačevalne naprave so namenjene ozvočenju tovarnih, železniških postaj, bolnišnic, konferenčnih dvoran, hotelov, ustanov, avtobusnih postaj, gospodarskih razstavišč, ladij, pristanišč itd.

TEHNIČNA IZVEDBA

Enodelne naprave so sestavljene po naročilih od 50—600 W iz standardnih panelnih enot kot so n. pr. nizkofrekvenčni ojačevalnik moči 25 W, predojačevalnik, kontrolni ojačeval-

valnikov pa se jih vgradi tudi več. Poleg tega spada k ojačevalniku še mikrofoni, zvočne omarice z zvočniki in prilagoditveni transformator v različnih izvedbah za notranjo in zunanjo montažo.

V dvodelne ojačevalne naprave so vgrajeni isti osnovni elementi kot v enodelnih, razen napajalnega usmerika 60 V do 1,5 A, ki služi pri dvodelnih napravah za napajanje signalizacije in relejev, za vključevanje anodnih napetosti in signalov.

ZANIMANJE VELIKO — KUPCI ZADOVOLJNI

Z ojačevalnimi napravami do 400 W je »Iskra« opremila prostore Ljudske skupščine LRS, do 200 W postaji Maribor in Jesenice, dalje ranžirno železniško postajo Zalog, več manjših naprav za razne postaje Železniške direkcije Ljubljana, novo vojno bolnico v Beogradu, dočim je sedaj na vrsti nova Železarna Iljaš v Bosni. Vsi naročniki so z napravami zelo zadovoljni. Število ponudb je čedalje večje, kar je dokaz, da napor delovnega kolektiva »Iskra«, ki iz leta v leto osvaja težke tehnične probleme, niso zaman.

Mešalna miza in ojačevalna naprava 400 W montirana v Ljudski skupščini LRS

ŠTEVILO OJAČEVALNIKOV ODVISNO OD PROSTORA IN NAROČNIKA

V te naprave se lahko vgradi od 4 do 8 ojačevalnikov po 25 ali 75 W, oziroma se lahko tudi meša — ker so celne plošče popolnoma enake. Vse je prilagojeno velikosti in številu prostorov in zahtevi kupca.

UPRAVNI PULTI POENOSTAVLJAJO UPRAVLJANJE

Napravam, za katerih delovanje se ne zahteva stalnega »posredovalca«, izdelujejo v »Iskre« lepe namizne »upravne pulte«, s pomočjo katerih se vodi celotno napravo; lahko rečemo, da ta pult upravljanje zelo poenostavi, ker so v njem vsi potrebni vklopi in vsa potrebna signalizacija. S pritiskom na gumb je moč vključiti in izključiti celotno napravo ali posamezne linije.

NA ŽELJO NAROČNIKA »MEŠALNA MIZA«

Pri posebnih tehničnih zahtevah, za katere je namenjena ojačevalna naprava in na izrecno željo kupca, izdeluje »Iskra« posebne »mešalne mize«, s katerimi se na najlažji način upravlja večprogramske ojačevalne naprave. Mešalna miza krasno kvalitetni elektrodinamični mikrofoni, skratka — vse je prilagojeno potrebam naročnika in tehničnim zahtevam. Zvočne omarice raznih oblik, ki jih tovarna tudi sama izdeluje, so prilagojene različnim okusom ter služijo hkrati za okras.

IZSLEDKI SO TEHNIČNO SODOBNI

Vse ojačevalne naprave so izdelane po sodobnih tehničnih izsledkih, kar omogoča različne kombinacije pri posameznih napravah. Tehnični podatki ustrezajo mednarodnim predpisom.

Gorenjci!

Običite letošnji VI. GORENJSKI SEJEM

ki je v Kranju od 3. do 13. avgusta

Obrtno-industrijski sejem blaga za široko potrošnjo

Sejem je odprt vsak dan od 8. do 19. ure

25% popusta na železnici!

I. AUSEC

Z letošnjega VI. Gorenjskega sejma

Pomenki ob izdelkih

Ze 12.000 ljudi si je do ponedeljka zvečer ogledalo proizvodne uspehe razstavilancev na letošnjem VI. Gorenjskem sejmu. Razstavilanci so v teh dneh prodali že za nad 70 milijonov dinarjev blaga. Razen vabljenih, ki so bili prisotni pri otvoritvi, je Gorenjski sejem obiskalo tudi več drugih domačih in tujih uglednih gostov. Obrtniki so za svoje najboljše izdelke prejeli skupno za 430 tisoč dinarjev nagrad. Marsikdo je tudi prisostvoval strokovnim predavanjem. — Tako pravi statistika.

Kako pa govore obiskovalci?

VSEKAKOR — NAPREDEK

»Veš, Francka, letošnji Gorenjski sejem pa ni nič posebnega«, pravi dekle svojih znanck, »nič ni tako lepega videti kot prejšnja leta!«

»Beži no, Minka, letos pa le vidiš marsikaj, kar lahko tudi v trgovini kupiš«, jo zavrne Francka.

cenami na dan in jih zato ljubosumno skrivajo pred konkurenco. — Kakor koli že, kdor vidi izdelek, hoče vedeti tudi koliko ta izdelek stane, ker bi ga morda želel v trgovini kupiti. Tako pa...

ZIV ZAV V SOBI ŠT. 32

— »Ali je to resnično praktično?«
— »Ni mogoče!«
— »To je pa res lepo!«

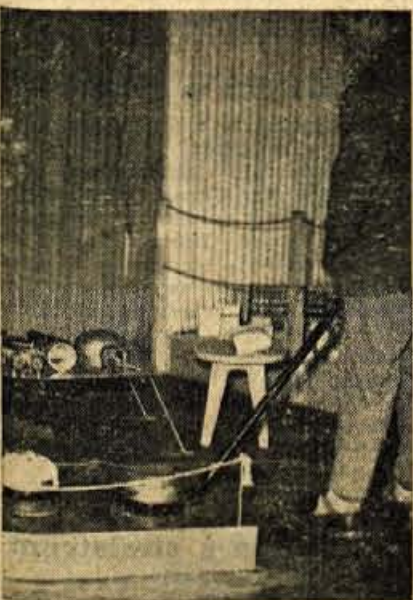
»Koliko manj dela in potu, kaj Minka«, odgovori kmečka ženica iz okolice Cerkelj prijateljico, ko je zagledala gospodinjki »robot«, pa sesalec za prah, pa mešalec in mnogo drugih praktičnih gospodinjstvih izdelkov, ki jih razstavlja še »mladi« Zavod za napredek gospodinjstva v Kranju.

stokrat pojasnjevati in praktično pokazati uporabo posameznega strojčka. Ljudje bi radi vse videli, kajti zanimajo se za to.

Prav v tem, da je Zavod prvič v taki obliki pokazal prednosti modernizacije gospodinjstva, je tudi njegov največji uspeh. Saj bo odslej marsikatera gospodinja (ne le v mestih, marveč tudi na vasi), skušala vriniti v družinski proračun tudi izdelek za kak gospodinjstvi strojček, ki ji bo lahko v marsičem olajšal delo in trud.

Največ pozornosti zbuja »roboti« in sesalci za prah vseh vrst: enostavni in kombinirani. Cene so od 17 do 35 tisoč dinarjev. To so uvoženi izdelki. Doma izdelan loščilec za parket podjetja »Elra« iz Škofje Loke, stane 30 tisoč dinarjev, uvožen loščilec kombiniran s sesalcem za prah z več priključki pa 35 tisoč dinarjev.

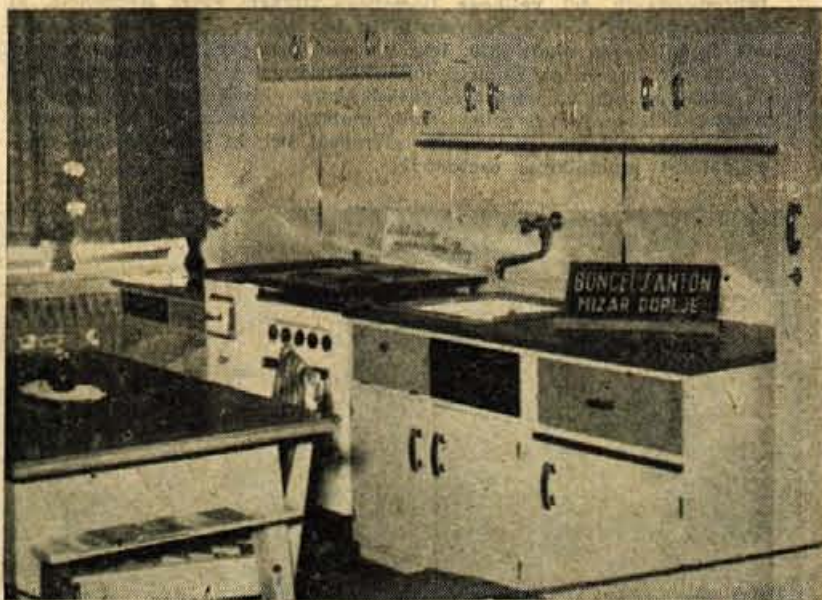
Prednosti slednjega so znane, v ceni pa ni tolikšne razlike. Podjetje »Elra« bo morala bržkone razmisliti o ceni svojega loščilca, ker bo sicer težko šel v denar.

ZA ŠIROKO POTROŠNJO Loščilec podjetja »Elra«

Ta bežni utrinek iz pogovora marsikaj pove. Predvsem to, da je na razstavišču razstavljeno blago tudi moč kupiti, da to niso več le prototipi, katerih smo bili vajeni na dosedanjih razstavah. In to je nedvomno uspeh. Uspeh je tudi v tem, da je ob razstavljenih predmetih precej več predstavnikov kot prejšnja leta (kar lahko tolmačimo kot željo prodati čimveč blaga), ki obiskovalcem tolmačijo delovanje posameznega izdelka. Tudi cene večina od njih pove obiskovalcem.

Mnoge pa še vedno moti, zakaj nima vsak izdelek tudi napisane cene. Zdi se, kot da bi se nekateri bali priti s

SODOBNO POHIŠTVO

Ena najbolj praktičnih kuhinj razstavljenih na Gorenjskem sejmu.

Toliko časa kot se ljudje zadržujejo ob gospodinjstvih potrebščinah (večinoma seveda žene — moške so le bolj opazovalci), se malodane nikjer drugje. Prijazna tovarišica Stefka Bregant je neumorna. Ni ji težko desetkrat in

Mnenje o vsem bi bilo morda tako, kakršnega mi je povedal znanec: »Veliko je lepega, praktičnega in uporabnega. Veš, sedaj bom malce bolj razmišljal, za kaj bom porabil denar!«

ima uspehe, a tudi težave

On dan sem obiskal predsednika »Svobode« tov. Stoka in ga prosil, naj mi pove kaj o delu DPD »Svoboda« center. Tovariš Stok je nekoliko pomislil, nato pa dejal: »Za izčrpno poročilo bo čas prekratek, nekaj bi pa le utegnil povedati. Pri nas imamo precej sekcij, je nadaljeval Stok, »zato bova začela kar z dramsko, ki je bila v minuli sezoni zelo prizadevna. Člani so marljivi, disciplinirani in žive v lepem medsebojnem sožitju.«

IGRALSKI TEČAJ PRIVABLJA MLADINO

Letošnji igralski tečaj, ki ga je vodil z vso skrbjo in prizadevnostjo tov. Fugina, ni ostal sredi poti ali brez uspeha, nasprotno — mladina, ki se je prijavila, je v pretežni meri vztrajala do konca. Tovariš France

vendar ni nobena skrivnost, da smo v omenjenem tečaju naštudirali Finčgarjevo dramo »Divji lovec« s skoraj dvojno zasedbo. Za 20-letnico tekstilne stavke v Kranju bomo ponovili dramo »Straža na Renu« in kasneje Dobričani »Skupno stanovanje«. Otroke bomo razveselili z »Zlato skrinjico«, priredili pa jim bomo tudi Novoletno jelko. Na programu imamo tudi Patrickovo »Vroč kri« ali Fodorjevo »Uspavanko«, če bodo dopuščala finančna sredstva, tedaj bomo v pomladnih mesecih pripravili še opereto Dajak-prosjak.

IZOBRAŽEVALNA PREDAVANJA — GLAVNA MISEL

S temi predavanji, ki so bila pestra in zanimiva, smo imeli precej težav, pa ne zaradi predavateljev, temveč zaradi slabega obiska s strani poslušalcev. Čudim se in vprašujem, če v našem mestu res vse vedo in znajo? S predavanji bomo nadaljevali, toda pri občinstvu bomo morali na neki način tudi za to vrsto izobraževanja vzbuditi zanimanje. Morda bomo v program predavanj vključili še tečaj za stenografijo in strojeopisje.

KAJ PA DRUGE SEKCIJE?

V »Svobodo« je vključen tudi moški in mešani pevski zbor »France Prešeren«, ki ga vodi tov. Ljapar. To je v našem društvu najbolj homogeno telo, ki je po svoji pevski zmogljivosti znano širom po naši domovini. Se

vedno velja za najboljši amaterski zbor, kar je nedavno dokazal tudi na velikem pevskem festivalu v Beogradu. Pevci in pevke ne štedijo v naporih, skoraj bi dejal, da jih preveča nekakšen »Prešernov ogenj«. To so amaterji v pravem pomenu besede, za katere bi v prenešenem pomenu veljal tale rek: da pevcu (amaterju) vedno sreča laže, on živi — umrje brez dnarja!

Upam, da jim sreča ne bo vedno lagala, je dejal tov. Stok, »in da jim bo Fortuna vsaj večji prostor »skomandirala«.

GODBA NA PIHALA IN ORKESTER

Godba na pihala je najbolj delaven odsek, ki vsepovsod sodeluje. Vodi ga dirigent Motelj; le-ta vzgaja tudi naraščaj, odkoder je v letošnjem letu pritegnil h godbi šest mladincev, tako da se članstvo postopoma pomlaja. Pogosto — zlasti pred prazniki — prirejajo promenade koncerte, ki pa so na žalost — večkrat slabo obiskani. Orkester, ki ima iste prostore kot godba na pihala, in deloma tudi iste člane, razen onih, ki igrajo godalne instrumente, še ni tak kot sem si ga bil zamislil. Moja misel je bila in je, da mora postati orkester osrednje glasbeno telo, saj je glasbenikov dovolj. V ta orkester bi sčasoma pritegnili tudi gojence Glasbene šole.

BALET — DOMENA NAJMLAJŠIH V baletni šoli, ki obstoja že tretje leto, prevladujejo deklice iz osnovne šole in nižje gimnazije. Največ jih je od 8. do 12. leta starosti. Vodi jih dolgoletna članica opernega baleta tov. Japljeva. V kolikor bo dopuščal čas in primeren prostor, bo »Svoboda« tudi letos priredila tečaj družabnih plesov, za katerega je bilo že preteklo leto precej zanimanja.

PROSTORI — RAK RANA

Prostori in še enkrat prostori! Lahko trdim, da bi »Svoboda« zacvetela, ko bi dobila potrebne prostore, toda finance jih držijo v tujakajni stavi že pet let. Vsi nas bodo prehiteli; celo Trbovlje, ki ima že dva domova, gradi sedaj novo moderno stavbo. Sicer bi se dalo z manjšimi stroški tudi nekaj napraviti; zasteklit bi bilo treba nekaj oken in vrat in hkrati urediti kurjavo. Kdaj bo to? Trenutno nas le obljube in upanje drže, da vztrajamo.

Sam ne zmoremo finančnih bremen, saj nam rekviziti in svetlobne naprave poberejo ves denar. Finančno nam sicer pomaga SZDL, pa tudi tovarna »Iskra« in »Tiskarstva« sta nam priskočili že na pomoč, dočim druga podjetja do sedaj niso pokazala posebnega razumevanja.

VODILNI KADRI

Manjka nam jih! — Čudno je to, da se naši kulturni delavci (učitelji in profesorji) ne vključujejo v Svobodo, kakor bi bilo želeli, čeprav vemo, da so bili včasih prav ti stebel kulturnega udejstvovanja. Res, da je moč najti izjeme, toda to ne opravičuje ostalih 99%.

ZELJE IN ZAKLJUČEK

Naše želje so: ustanovitev lutkarske sekcije, delna ureditev prostorov in nekaj več finančne podpore, kajti z delom, ki smo ga bili pokazali, to tudi zaslužimo.

Led je prebit, uspehi so vedno večji; vse kaže da bo »Svoboda« ob nadaljnjem vključevanju delavcev in izobražencev postala močno kulturno žarišče.

Lokomotiva prva - Mladost druga

V nadaljevanju mladinskega nogometnega turnirja v Strazlišču sta se pomerili za plasma od 3. do 4. mesta ekipi Partizana iz Šk. Loke in »Ljubljane«. Zmagal je po izredno živahni in borbeni igri Partizan s tesnim rezultatom 6:5, polčas 1:1. V drugi tekmi za zmagovalca turnirja pa je Lokomotiva tesno porazila domačo »Mladost«. Prvi štiri ekipe so prejele lične pokale posebno še Lokomotiva, ki je osvojila pokal mesta Kranja.

Plavalne tekme v Domžalah

V okviru proslav v počastitev občinskega praznika so bile včeraj plavalne tekme v novem plavalnem bazenu v Domžalah. Tekmovali so plavalci iz Domžal, Kamnika ter člani ZPK Ljubljana. Rezultati so naslednji:

200 m crawl moški: Goršič 2,30,5 (ZPK), 100 m crawl ženske: Horvati (ZPK) 1,21,1, 100 m prsto moški: Dobrovoljc (Kamnik) 1,24,1, 100 m prsto ženske: Tomineš (ZPK) 1,33,4, 50 metrov crawl pionirji: Regelj 33,4 (Kamnik), 100 m metuljček moški: Poljanšek (ZPK) 1,16,6, 100 m crawl mladinci, TVD »Partizan« Domžale: Jakopič 36,00, 100 m hrbtno moški: Goršič (ZPK) 1,15,2, 100 m hrbtno ženske: Gašperšič (ZPK) 1,39,4, 100 m crawl moški: Vergelj (ZPK) 1,06,8, 50 m prsto pionirji: Vales (Kamnik) 40,0.

Tekme si je ogledalo nad 800 ljudi, kar dokazuje, da je plavalni šport v Domžalah zelo priljubljen.

Triglav prvak

V nedeljo zvečer sta se na kopalšču odigrali še dve tekmi v okviru slovenskega prvenstva mladincev v waterpolu. Srečali sta se ekipi Ljubljane in Ilirije. V tekmi je po boljši igri izdatno zmagala Ljubljana. Zadnja tekma, ki je odločala o naslovu

prvaka, je bila med vsemi najbolj zanimiva. Blejčani so od vseh moštev nudili »Triglavu« največji odpor. Dosegli so tudi edina dva gola, ki ju je »Triglav« prejel na tem prvenstvu. Po končani tekmi je delegat plavalne zveze Slovenije tov. Kobal izročil prehodni pokal ekipi »Triglava« in želel, da bi se vsa prvenstva končala v tako športnem duhu in fair igri.

Triglav	4	4	0	0	25:2	3
Ljubljana	4	2	1	1	19:15	5
Bled	4	2	1	1	28:13	5
Ilirija	4	1	0	3	8:24	2
Kamnik	4	0	0	4	7:32	0

Zmaga in poraz

V ponedeljek sta se na prvi gimnaziji v Kranju srečali moški in ženski namizno - teniški ekipi Železnice in Ljubljane in domačega »Triglava«. Pri moških so bili zmagovalci gostje in so zmagali z rezultatom 3:1, pri ženskah pa so zmagale domačinke z enakim rezultatom.

Slalom v avgustu

Neverjetno se sliši, vendar je res, da bo v nedeljo 12. avgusta ob 10.30 v organizaciji smučarskega kluba »Triglav« iz Kranja meddruštvena slalom tekma na snežnih plazovih na severni strani Grintovca oz. Kočne. Dohod do kraja tekmovanja je najpripravnejši z Jezerskega preko Češke koče, ki je v neposredni bližini slalom proge, ki bo dolga okoli 300 metrov. Tekmovanje bo ekipno za prehodni pokal — darilo kranjske občine v počastitev občinskega praznika. Favoriti za osvojitve prehodnega pokala so klubi: Enotnost, Jesenice, Ljubelj in Triglav.

G. F.

Kako je s strelstvom v Gorenji vasi

SD »Tabor« Gorenja vas je postala zlasti v zadnjem času dokaj marljiva družina. Voljo in zanimanje za strelski šport ima precej tamkajšnjih prebivalcev, ki so v zadnjih dneh pričeli tudi z gradnjo strelišča. Razumljivo pa je, da brez denarja ne gre, zato so se obrnili na Občinski ljudski odbor Gorenja vas za pomoč, ki jim je podpora odklonil z izgovorom, da »so za Dan vstaje ob množičnem streljanju dosti zaslužili in da jim dotacija zaradi tega ni potrebna. Dejansko pa je bilo le malo denarja, ker je bilo treba kriti stroške tekmovanja. Zakaj ima občinski ljudski odbor takšen odnos do tako pomembne športne panoge, je le težko uganiti. Druge občine so spoznale namen tega športa, zato so dale strelskim družinam tudi denarno pomoč.

Rado Čarman

Godba na pihala »Svoboda« Kranj - center

LEPA BILANCA — PREKO 50 PREDSTAV

»V pretekli sezoni smo zabeležili preko petdeset predstav. Največ jih odpade na opereto, s katero smo 24-krat gostovali. Za člane dramske

Trefalt pa jih je učil in pokazal, kako se napravi dobra maska.

PERSPEKTIVE DRAMSKEGA ODSEKA V BODOČI SEZONI

»O perspektivah je težko govoriti,

Knjižnice v Zgornji savski dolini

Doslej smo poročali o stanju v ljudskih knjižnicah v Mojstrani. Kranjski gori in Podkorenju, danes pa je na vrsti

Gozd Martuljek SLOVENSKI KLASIKI SE VEDNO VLEČEJO

Knjižničarko Lanko Grošljevo sem našel v Mladinskem okrevališču sredi množice otrok, med katerimi je vsak dan od jutra do večera. Bil sem vesel, da sem končno le naletel na prosvetno delavko, ki se ukvarja s knjižničarstvom. Radoveden sem bil, kako je z bralci. 88 da jih je, sem izvedel; med njimi več kot polovica mladine. Verjemite ali ne — knjižnico obiskujejo le 3 moški. Povprečno so prebrali bralci letos po 8 knjig (666 izposojenih knjig v sedmih mesecih), vendar iščejo predvsem drobne, pri čemer segajo zlasti po knjigah nekdajne Slovenčeve knjižnice. In vendar je izbor v knjižnici, ki šteje sicer le 458 knjig, bogat in ga skoraj ni pomembnejšega dela, ki ga ne bi našel v njej. Pogrešil nisem nobenega važnejšega slovenskega pisatelja od Prešerna do Bena Zupančiča. Največ imajo Jurčiča in Miška Kranjca, zato pa ne more knjižničarka vedno ustreči ljudem, ki sprašujejo po Finčgarju. Neprestano so v prometu Zbrana dela Josipa Jurčiča, Josipa Stritarja, Ivana Tavčarja in Janka Kersnika. Naši klasiki torej še vedno vlečejo! Zelo radi segajo ljudje po Samorastnikih Prežihovega Vornanca in po Svetu v zatonu Ilke Vašetove.

Iz jugoslovanskih literatur sem zasledil samo Andričev Most na Drini in Nazorjevega Velega Jožeta, kar je vsekakor malo, a še to ostaja v omari. Balzacovo Evgenijo Grandetovo je vzela doslej samo ena bralka in še to ni bila všeč. Londonovih Belih Samot si nihče ne izposodi in le po dva bralca sta se ukvarjala doslej s Tolstojevim romanom Voja in mir, s Cervantesovim Don Kihotom in Luthrovim Demonom. Zato pa se je ves Martuljek naslajal ob tragediji dedno obremenjenega Jacquesa Lantiera, v katerem se temne

Maks Koželj na zadnji poti

V Kamniku je v starosti 73 let umrl akademski slikar Maks Koželj. Vse do zadnjega je bil neumorno delaven. Smrt mu je takorekoč iz rok iztrgala slikarski čopič. Po rodu Kamničan in sam navdušen planinec je skoro vso umetniško ustvarjalnost posvetil slikanju planin in motivov iz kamniške okolice. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica Kamničanov in planincev.

Na tem koncertu se je predstavil tudi obrtniški kvartet (klarinet, trobenta, harmonika, eufonium »pumpardone«), ki je s poskočnimi valčki in polkami razgibal občinstvo do vihar- nih aplavzov. Godbeniki — mladi fantje — so to priznanje tudi zaslužili.

NEKAJ MISLI...

Ko sem poslušal te mladeniče, sem

Koncert OKUD „Enakost“ v Kranju

Tradicionalni koncert kranjskih obrtnikov, ki so se nam predstavili na predvečer otvoritve VI. Gorenjskega sejma, je za nami.

Vsako leto poslušam ta zbor in rečem moram, da njegove pevske kvalitete rastejo iz leta v leto. Zasluga gre vsekakor zborovodji Viktorju Fabianju, ki je znal z dobrim pedagoškim prijemom, disciplino in tenkočutnim posluhom izluščiti jedro, tako da je bil zbor v prednašanju in barvitosti glasovno enoten. Jasno je, da zbor še ni dosegel visokih umetniških kvalit, zlasti v mehko- nih niansiranjih, ker je še vedno v rasti, vendar nam ljubezen do petja in želja po izpopolnjevanju jamčita, da bo zbor za naslednje leto naštudiral tudi eno od težjih umetnih pesmi, kar sem na tem koncertu pogrešal.

Program je bil sestavljen po večini iz pesmi po narodnih motivih, ki so pevne in prijetne za uho. Poslušalci v tesno zasedeni dvorani Prešernovega gledališča so dali nastopajočim vse priznanje; zlasti so bili navdušeni nad lepo in s čustvenim poudarkom zapeto pesmijo »Lastovkam«, vtem ko je po temperamentu najbolj ugajala »Lovska«.

Na koncertu je izvajal svoj del programa tudi »Gorenjski vokalni kvintet«, ki je z izredno interpretacijo zapel 5 znanih narodnih pesmi. Člani kvinteta so v subtilnih niansiranjih, zvočni plastičnosti in pevski zlitosti pravi mojstri, zategadelj je bil njihov nastop pravcato doživetje za poslušalce. — Včasih — pred nekaj leti — so se mi zdeli v čustvenih prednašanjih malce togi, ta večer pa nasprotno: bili so toplo razgibani, razpoloženi. Pri občinstvu so želi vse priznanje.

Na tem koncertu se je predstavil tudi obrtniški kvartet (klarinet, trobenta, harmonika, eufonium »pumpardone«), ki je s poskočnimi valčki in polkami razgibal občinstvo do vihar- nih aplavzov. Godbeniki — mladi fantje — so to priznanje tudi zaslužili.

NEKAJ MISLI...

Ko sem poslušal te mladeniče, sem

zlasti pri dveh opazil veliko razgibanost in lahkotno obvladanje instrumentov. Vprašal sem se: Ali bodo takšni talenti res ostali pri valčkih in polkah? — Mnenja sem, da je naša dolžnost dati tem mladim talentom tudi pravi glasbeni študij, pa se bodo iz njih razvili pravi godbeniki, ki bodo nekako na glasbenem področju nekaj pomenili.

—ZK

Sa-Sa

S-A

Pieter Brueghel v Prešernovi hiši

V Prešernovem muzeju v Kranju je v teh dneh odprta razstava reproduciranih del velikega flamskega slikarja Petra Brueghela, ki nas navdušuje s svojo izvirnostjo in barvitostjo. Ta genialni umetnik je bil rojen okoli 1520. leta v vasi Brueghel, po kateri je prevzel svoje ime in ga zapustil potomcem. Umrl je leta 1569. Zelo rad je slikal naravo in prizore iz vsakdanjega življenja nizozemskega kmeta. Učil se je pri renesančnih mojstrih, vendar je znal svojim umetninam vtisniti popolnoma samosvoj stil, ki izraža močno individualnost umetnikove osebnosti.

PIETER BRUEGHEL: Pokrajina z Ikarusom

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 19.30 in 22.00. uri. Prva jutranja poročila ob nedeljah pa so ob 6.05, vesti o športnih dogodkih pa ob 21. uri zvečer. Oddajo »Zelehi ste poslušajte« ob delavnikih ob 14.40. in ob nedeljah ob 14.15. uri. Kmetijske nasvete in kmetijsko uni-verzo vsak delavnik ob 12.30. uri.

PETEK, 10. AVGUSTA
8.00 V pesmi in plesu po Jugoslaviji.
8.30 Radijski roman — Jan de Har-tog: Thalassa — XVIII.
9.30 Fran Levstik: Juntez.
10.00 Koncert po željah.
11.50 Za dom in žene.
13.15 Za prijetno razvedrilo.
14.30 Oddaja za lovec.
15.35 Poje pevski zbor »Jože Moškrč« p. v. Slavka Mehličiča.
16.00 Utrinki iz literature — Dušan Mevlja: Tri humoreske.
18.00 Nove knjige.
18.10 Iz Verdijevih oper.
18.50 Družinski pogovori.
20.00 Constantin Brailloiu: Glasba na-rodov sveta — XXI., Angleži.
20.30 Tedenski zunanje-politični pre-gled.

21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.
22.15 Igra Plesni orkester Radia Ljub-ljana.
23.30 Mednarodna radijska univerza — a) Miroljubna uporaba atomske energije — M. Becq: Zaščita pred žarčenjem, b) Korozija in emba-laza — Gerhard Schriker: Ko-rozija kovin in kako jo prepre-čujemo.

SOBOTA, 11. AVGUSTA
11.45 Pionirski kotiček.
12.40 Igra Mariborski pihalni ansam-bel p. v. Draga Lorbeka.
13.35 Naši operni solisti pred mikro-fonom.
14.30 Tedenski športni pregled.
15.00 Utrinki iz literature — Podoba Michaela Guttenbrunnerja.
16.20 Koncert po željah.
18.00 Zanimivosti iz znanosti in teh-nike.
18.15 Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberneta in zbor Tine Rožanc p. v. Franca Per-gerja.
18.45 Okno v svet.
20.00 Veseli večer.

NEDELJA, 12. AVGUSTA
8.00 Otroška predstava — Ante Sta-nišič: Afrikanec (radijska igra).
8.30 »Vsak eno« (revija narodnih ansamblov in solistov, ki sode-lujejo v našem radiu).
9.30 Se pomnite tovariši — Mile Pav-lin: Zločinstvo.
11.15 Oddaja za Beneške Slovence.
12.00 Pogovor s poslušalci.
13.30 Severna stena Triglava (repor-taža).
18.00 Radijska igra — Radovič: Ladja maščevanja.
21.00 Športna poročila.
22.15 Nočni koncert: Matija Bravničar: Simfonična antiteza, Peter Ko-njović: Košana, simfonični tip-tihon.

PONEDELJEK, 13. AVGUSTA
11.50 Za dom in žene: Teorija Kuhd.
12.00 Slovenske narodne pesmi v pri-redbi Franceta Marolta in Emila Adamiča.

12.40 Lahek spored izvaja Mariborski pihalni ansambel p. v. Draga Lorbeka.
14.30 Radijski leksikon.
15.35 R. Wagner: Isoldina smrt. P. I. Cajkovski: Trnjulčica.
16.00 Utrinki iz literature — Apulej: Zlati osel — I. del.
18.00 Kronika iz naših mest: Krajjevo
18.10 Iz zakladnice slovenske solistič-ne glasbe.
18.45 Kulturni obzornik.
22.15 UKV program: Nočni koncert Arcangelo Corelli: Concerto gos-so op. 6 št. 1 Boris Papandopulo: Simfonieta.

TOREK, 14. AVGUSTA
8.30 Radijski roman — Jan de Har-tog: Thalassa — XIX.
9.30 Radijska igra — Janko Mlakar: Kako je Trebušnik hodil na Tri-glav.
10.00 Glasbena komentirana oddaja — Irving Berlin, skladatelj popu-larnih melodij.
11.45 Cicibanom — dober dan! Kri-stina Brenk: Lonček kuhaj.
13.15 Ciganske melodije igra Antal Joce s svojim orkestrom.
14.30 Za dom in žene.
15.35 Slovenske narodne pesmi pojeta Vokalni kvintet Niko Stritof in Režika Koritnik.
16.00 Utrinki iz literature — Apulej: Zlati osel — II. del.
18.00 Športni tednik.
18.30 Skladbe slovenskih avtorjev poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška.
18.50 Zunanje-politični feljton: Spre-membe v Sovjetski zvezi.
20.00 Pol ure za ljubitelje slovenskih narodnih pesmi.
20.20 Tedenski notranje-politični pre-gled.
21.00 Radijska igra — Kosmač: Ka-detka.

SREDA, 15. AVGUSTA
11.50 Za dom in žene: Kaj morate ve-deti tudi vi o prvi pomoči.
14.30 Zanimivosti iz znanosti in teh-nike.
15.35 Odlomki iz opere A. BORODINA »Knez Igor«.
16.00 Utrinki iz literature — Mihael Solohov: Zrebiček.
18.00 Reportaža.
18.15 F. Mendelssohn: Variacije v d-molu — Emanuel de Falla: Stir-je plesi.
18.45 Radijska univerza VI. Ribarič: Metode in perspektive uporabe geofizike.
20.00 J. Massenet: Manon, opera v 4 dejanjih.

ČETRTEK, 16. AVGUSTA
11.45 Dober dan, otroci! (Manica Ko-manova pripoveduje).
12.40 Operetne uverture.
14.30 Turistična oddaja.
15.35 Narodne pesmi iz slovenske Be-nečije v priredbi Riharda Orla poje vokalni kvintet »Anton Nef-fate«.
16.00 Utrinki iz literature — Maurice Careme: Otroške pesmi.
18.00 Iz naših kolektivov.
18.15 Edvard Mac Dowell: Indijanska suita.
18.50 Domače aktualnosti.
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov.

KINO - TE DNI BOMO GLEDALI

KINO »STORŽIČ« KRANJ
10. in 11. avgusta, ameriški barvni film »BOJ ZA LASTNINO« ob 18. in 20. uri.
12. avgusta, matineja ob 10. uri pre-miera angl. filma »VITEZ IZ LEPEN-KE«; ameriški film »ROBINHOD AV-STRALIJE« ob 14. uri; ameriški barv-ni film »BOJ ZA LASTNINO« ob 16., 18. in 20. uri — zadnjakrat.

LETNI KINO PARTIZAN
10. avgusta, premiera francoskega filma »ŽENSKE SO NEVARNE« ob 20. uri.
11. avgusta, dvojni program ob 20. uri »ŽENSKE SO NEVARNE« in pre-miera angleškega filma »VITEZ IZ LEPENKE« ob 22. uri.

KINO SVOBODA STRAZIŠČE
11. avgusta, premiera angleškega filma »VITEZ IZ LEPENKE«, ob 20. uri.
12. avgusta, ameriški barvni film »BOJ ZA LASTNINO«; ob 14. uri, ameriški film »ROBINHOD AVSTRA-LIJE« ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »RADIO« JESENICE
10. avgusta, franc. film »EDVARD IN KAROLINA« ob 18. in 20. uri.
11. in 12. avgusta, ameriški barvni film »POSLEDNJI SEM VIDEL PA-RIZ«. Predstave: v soboto ob 18. in 20. uri; v nedeljo ob 18. in 20. uri, v pri-meru slabega vremena tudi ob 16. uri. Dopoldan ob 10. uri matineja mladins-kega filma.

KINO »PLAVŽ« JESENICE
10. avgusta, ameriški barvni film »VESELO IZKRAVANJE« ob 18. in 20. uri.
11. in 12. avgusta, avstrijski film »FRIDERIK CHOPIN«. Predstave: v soboto ob 18. in 20. uri; v nedeljo ob 18. in 20. uri, v primeru slabega vre-mena tudi ob 16. uri. Dopoldan ob 10.30. uri matineja mladinskega filma.

KINO KOROŠKA BELA
11. in 12. avgusta, ameriški barvni film »POSLEDNJI SEM VIDEL PA-RIZ«. Predstave: v soboto ob 19. uri; v nedeljo ob 17. in 19. uri.

KINO ZIROVNICA
11. in 12. avgusta, ameriški film »BENEŠKI TAT«. Predstave: v soboto

ob 20. uri in v nedeljo ob 17. in 20. uri.

KINO DOVJE MOJSTRANA
11. in 12. avgusta, avstrijski film »ZAPELJIVE ZVEZDE«. Predstave: v soboto ob 20. uri in v nedeljo ob 18. in 20. uri.

KINO RADOVLJICA
Od 10. do 12. avgusta, ameriški za-bavni barvni film »VELIKA NAGRA-DA«. Predstave: v petek in soboto ob 20.30. uri; v nedeljo ob 16., 18. in 20.30. uri.

KINO KRVAVEC CERKLJE
11. in 12. avgusta, francoski film »PREPOVEDANI SAD«. Predstave: v soboto ob 20.30. uri in v nedeljo ob 16. in 20. uri.

Mali oglasi

Pes ovčjak, star 7 tednov, ki je bil vzet 7. VIII. 1956 zjutraj iz Podnarta ob 4.40, naj se vrne na postajo LM Podnart.

Kuhinje, spalnice, trodelne omare, kauče in drugo dobite solidne izdelave po nizki ceni — tudi na potrošniški kredit. Naslov v upravi.

Okna, vrata in drugo napravim po zmerni ceni in hitri postrežbi, solidne izdelave. Naslov v upravi lista

Radio Ingelen 6 cevni in električni gramofon z 90 ploščami za priključi-tev na radio. Uporaben tudi brez ra-dia — napredaj. Skočir, Dvorska vas, Begunje.

Trgovska hiša na Jesenicah v Pre-šernovi ulici 37 se ugodno proda. Isto-tam se proda zazidljiva parcela cca 2000 m². Vse informacije dobite v Kr-anju, Titov trg 7.

Prodajna hiša v Senčurju proti Br-nikom. Zalokar Terezija, Senčur — v mlekarji.

3000 din nagrade dam najditelju pr-stana, izgubljenega 1. avgusta okrog 11. ure pred Okrajem v Kranju. Vrne naj ga na naslov: Osojnik, Kranj — Kalvarija 15.

ZAPORA CESTE

Zaradi popravila mostu v Puštalu pri Škofji Loki bo cesta III. reda štev. 1260 Medvode — Sora — Škofja Loka zaprta za vsa vozila v času od 13. 8. do 15. 9. 1956.

Promet iz Medvod v Škofjo Loko in obratno bo v tem času preusmerjen po državni cesti do Jeprce in nato po republiški cesti Jeprca — Škofja Loka.

Uprava za ceste OLO Kranj.

Motor »Villiers« 98 ccm v dobrem stanju prodam. Interesenti naj se javijo pri gasilcih v Kranju.

Prodajam nov desni vzd-ljiv štedilnik kompleten. Naslov v upravi lista.

Prodajam kobilu 6 let staro. Udir Jože, Spodnja Besnica 24.

Lokal oddam v najem, takoj. Mravlja, Škofja Lo-ka 3.

Lap, vrtnarija, Lesce, tel. 347.

Na podlagi 7. in 10. člena Temeljnega zakona o štipendijah
RAZPISUJE
Uprava za gozdarstvo OLO Kranj štipendije za šolanje:
3 študentov gozdarstva na agronomsko-gozdarski fakulteti,
3 dijakov srednje gozdarske šole,
1 dijak srednje tehnične šole — gradbeni oddelek — geome-terški odsek,
1 študenta prava na ekonomsko-pravni fakulteti.
Višina štipendije je določena v mejah odloka o višini šti-pendij (Ur. list FLRJ št. 33 — 263/55 oz. Ur. list FLRJ štev. 30 — 409/56).
Pogoji za podelitev štipendije:
Prosilci morajo
1. Vložiti do 20. avgusta 1956 pismene prošnje na Upravo za gozdarstvo OLO Kranj, ki morajo biti kolkovane s 180 din zvezne in 90 din občinske takse. Prošnji je priložiti izčrpen življenjepis, potrdilo o vpisu na šolo oz. fakulteto z navedbo letnika semestra in stroke; zadnje spričevalo oz. potrdilo o uspešno opravljenih izpitih v zadnjem letu; potrdilo o imo-vinskem stanju prosilca in njegovih staršev; potrdilo o višini otroških dodatkov, ki jih prejmeta oče ali mati prosilca; potrdilo študentske oz. mladinske organizacije in SZDL glede članstva in udejstvovanja v organizaciji. Vsako prilogo je taksirati s 25 din.
2. Izpolnjevati vse pogoje za vstop v državno službo.
3. Sprejeti obvezo, da bodo po končanem šolanju službovali enako dobo kot je čas, v katerem bodo prejeli štipendijo pri Upravi za gozdarstvo OLO Kranj v kraju, ki ga ona določi.
Prednost pri izbiri imajo poleg otrok padlih borcev iz NOV in žrtve fašističnega nasilja ter revnejših tudi tisti kandidati, ki prebivajo v območju okraja in ki so v zadnjih letnikih štu-dija.

Snežno belo in varčno pere
OVEN MILO

Terpentinovo
OVEN MILO
PROPAGANDA

2. Lohndorff
TROPSKA SIMFONIA

16

VEČNI JUD
»Hej, ali bi tole tehnolo ubogemu staremu »musje-tu«! Ob teh besedah si Sam obriše usta in se dvigne od mize. Nekaj črnecev nas začudeno opazuje in z druge strani mize zareni dedec brutalnega obraza v slabi, prostaški angleščini: »Med ledjo se ne čveka! Zapomnite si to, ljudje!«
Molčeci Billy se prezirljivo zasmije: »Ohe, kje pa je to zapisano? In kdo pa si ti, kaj? Saj še pošteno govoriti ne znaš! Če ne znaš angleško ali ameriškansko, potem raje pusti in govori tako, kot ti je kljun zrasel!«
Črnci in Ladinci bulijo začudeni v Billyja. Nekateri, ki so Billyjeve besede deloma razumeli, se razposajeno reže in čisto zadaj se oglasi majhen možak, ogromnih ušes, veselo: »Tako je prav, Yanke, le pošteno mu jih daj, bahaču, širokoustemu! Prav imate, nihče ni prepovedal tu govoriti in komur se da, naj kar govori! Čakajte, odprite svoje uhlje, fantje — pokazal vam bom, kako sloni trobenta in v zatrobil vam bom tako, da kaj takega ne boste slišali niti na obronkih Kilimandžara!« Zadnje besede ne boste slišali špansko, da so ga lahko vsi razumeli. Nekateri se namrdnejo, večina pa v veselem pričakovanju dvigne glave.
Presunljivo, neverjetno močan žvižg kot bi zatrobila trobenta, zazveni po dvorani. Kitajski strežniki se smehljajo s svojim nežnim, nedvoumnim nasmehom, lastnim njihovi tajinstveni naravi, medtem ko se črnci tleskajo z ogromnimi rokami po stegnih. Mlad Kolumbijec zaman poskuša oponašati lovca na slone.
Tako je, kot da je nekdo naenkrat udaril na klavirju ra-dostne, svetle akorde v tem pičlo razsvetljenem prostoru, pre-plavljenem od vsiljivo brenčočih muh, kjer sami vase zaprti možje po težkem delu použivajo svoje kosilo.
Nepričakovano se začno nekateri pritajeno razgovarjati, drugi, ki so ravno pri obedu, uživajo z naslado in ogromen črnc, ki se mu pod tankim brezrokavnikom rišejo mišice kot žore, vpije: »Živel lovec na slone!«
Za dedca s surovim obrazom se živ krst ne zmeni več. Oziraje se hudobno okrog sebe, odhaja zibajočih se korakov in zaloputne za seboj vrata z mrežo proti muham. Mali možič z

ogromnimi ušesi, ki mu štrle od glave kot debelokožcu takrat, kadar je razjarjen in se pripravlja na boj, poprime Billyja pod pazduho in zadržno stopimo vsi štirje v noč, ki jo razsvetlju-jejo velike obločnice.
»John Adams Safegrace Harkensmith«, se predstavi malič in pokima mimogrede vojaku, ki v zavetju barake puha ci-gareto.
»To je Billy«, kaže naš tovariš nase, »stale tu s privihanim nosom, hihhihi, je Sam, onile dolgonogi štokrlji pa pravijo greaserji tu Ernesto. — Povej no, ali si res lovil slone?«
Segavi malič se potirja na prsi: »Kajpak! Johna Adamsa Safegracea Harkensmitha poznajo od Nairobijskega pa do Matadija ob Kongu.«

»No in kako prideš sem, v te proklete smaragdne luknje, stari dečko?« se vmeša v pogovor sam. Ves ta čas smo štokrljali po ozkih stezah ob šumečih vodah, tihih jamah in pustih grob-ljah, na katerih so molče in nepremično sedeli vojaki, in se bližali majhni skupini koč, kjer so nam odkazali prenočišče.
»Imenitno,« saj smo sosed! Pogledajte, tamle v stari kajži, kjer je naslikana lepa ljubka živalica — naslikal sem jo kar

sam — tam stanujem!« Malič nam kaže svoje stanovanje, na njegovi steni se je grozeče šopiril rdeč slon z visoko dvignje-nim rilcem. »Lepo, ne? Seve, John Adams Safegrace Harkens-mith, ta zna nekaj! — Le pogledjte, pa recite, ali ste že videli kaj podobnega?«
Obstal je in se razkoračil sredi med nami in naenkrat opa-zim, da je postal njegov obraz napet in oglat. Tedaj pa se začno njegova ušesa premikati — migati!
»Pri vseh morskih zverinah in deklinah, to je čudovito, neverjetno! Kaj takega še nisem videl!« hvali Sam.
Smejati se moram! Mali, našopirjeni lovec na slone takoj preneha migati z ušesi: »Slišite, senores, pa ne da bi me ho-teli zasmehovati?«
Po dolgem času se nam posreči pogovoriti ga in potem se zasmije: »Zakaj sem prišel v Muzo? Lepa je ta! Zakaj ste pa vi tukaj? Zato, ker sta strašanski tepci in — no, jaz tudi! Kajti sicer bi bil ostal doma v Afriki!«
»Ali si poznal Francoza, starega moža, ki sta ga mrzlca in žganje čisto izsesala?« sem vprašal.
»Hej, pa vendar ne »musje-ta« z imenom, pri katerem bi si človek lahko zlomil jezik, predno ga izgovoriš. Da, bil je tu v Chocu in je hotel pred nekaj tedni nazaj domov v staro Evropo, da bi si tam kupil trafiko!« Pripovedovali smo mu, da smo se sestali z monsieurom Julesom in kako je potem v tambu rdečega Brkonje zaradi pika kače jamarice žalostno poginil.
»Krepka storijsa, strela me ubij, krepka! In pravite, da so tega prokletega Rdečebredca, ali kako se mu pravi, pošteno zašili? Zelo me veseli, prav mu je! Res je, sodnik je strog mož in ne dela nobenih razlik, vendar ne bi bilo prav nič čudno, če bi se — kako si že rekel, da je ime lopovu? Brkonja? — tedaj, če bi se Brkonja lepega dne pojavil tu med nami in za lepo mezdo ter dobro hrano veselo brodil za smaragdi. Ni mu treba drugega kot nekaj dobrih in vplivnih prijateljev v glav-nem mestu, ti bodo že obdelali zadevo v njegov prid. Delavec za rudokope je trenutno zelo malo, kar ni nič čudnega, saj je pet let res salamensko dolga doba!«
Medtem smo prišli do svojega stana.
John Adams Safegrace Harkensmith, lovec na slone iz Ke-nije, predlaga: »Počakajte, senores, iz svoje stare bajte vam prinesem malo okrepčila. Pri tej zločesti izparici je kaj po-trebno«, pri tem pokaže z roko na možje ob ognjih. Nepretr-goma krožijo tam steklenice od roke do roke in možaki se v zmernih požirkih odtešajo iz njih.

Nylon Pepeta Fičfiriča

Fičfiričev Pepe ni nikdar niti v snu pomislil, da morda dela napak, da se vse to kar počne, pravzaprav kosa z njim kot človekom, ki nosi ime državljan.

Ne, ni pomišljal... Slep se je vrigel v ta vrtnec, ki ga je nosil zdaj sem zdaj tja in prav nič mu ni bilo mar, kaj ljudje govorijo in mislijo o njem. Se na moč bahavo se je obnašal in ni skrival zlasti med svojimi sovratniki prepričanja, da je sposob-

za nekaj dni na Bled...

Lepo ji je bilo ob Pepetu in tudi Pepetu ob njej.

Peljal jo je povsod, le paziti je moral, da ni Fräulein Monika pomotoma poklical — Lisa! Toda do takih nevednosti ni prišlo, ker se je Pepe zavedal svojega posla...

Dnevi so bili štet. Fräulein Monika je odšla na morje. — Prizor ob brzovlaku se je ponovil. Jokala sta oba. Monika in Pepe. Težko bi bilo razlo-

Pepe se je zdrznil. »Danes pride vendar signora Gina na Bled, s svojim »Fiatom«!

Ucrl jo je domov, se preoblekel in čez dobro uro jo je že elegantno nasmejan čakal pred »Kazino«...

Ko so ga spraševali, kako je bilo z lepo vdovo, signoro Gino, je utrujen odvrnil:

»Lepo, res, pravilčno lepo!«
TAKO JE ŽIVEL Pepe. Motite se, če mislite, da je bilo njegovo življenje čez poletje nenačrtno, ali kakor bi nekdo dejal, proč vržen čas! — Ne! Se daleč ne!

Ni še prišlo dolgočasno jesensko deževje in tudi ozračje se še ni kdove kako shladilo, ko so ga začeli doma nadlegovati poštarji s številnimi paketnimi položnicami...

Od »gnädige Frau Lise«, od »Fräulein Monika« in signore »Gine«...

Mnogo paketov, mnogo vsakovrstnih potrebščin iz nylona.

Pepe je prodajal, nudil blago v komisijskih trgovinah. — Ljudem, ki so spraševali za poreklo tega blaga, je skoraj užaljeno dejal: »To je vendar moje blago, saj sem ga čez poletje prislužil!«

Tako dela Pepe že več let. Vendar iz leta v leto z manjšim uspehom... »Hudiča, saj kmalu ne bom več mogel pošteno živeti«, se huduje Pepe, »ko pa sedaj dobiš domačij nylon, perlon in kaj vem še vse v naših trgovinah!«

In Pepe ima razloge, da se huduje...

I. A.

Gorenjske bodice

Nekoč — dokaj let bo tega — me je pot po Dolenjski privedla do neke večje vasi. Ker mi je grda brada pogrnala, sem stopil v vaško brivnico, ki je »čedila« ljudi le dvakrat tedensko. Pred edinim ogledalom sem ugledal vajenca. Jaz sem gledal njega, on je gledal mojo — brado. Ročno si je izpulil las, ga vrgel v zrak in z britvijo, sek — prerezal na dvoje, nato pa rekel: »Sedite!«

Kar spreletelo me je, toda ker se mi je mudilo sem sedel na stol pred ogledalo.

Ko je prvič potegnil z britvijo po mojem licu, sem kar zatulil od bolečin: »Ti slišiš, si že sploh kdaj koga bril?«

»Se vprašate! Vse mrliče v fari obrijem predno jih zabijejo, pa se ni še nihče pritožil, da slabo brijem«, je končal fant in...

...Odsihmal se brijem sam.

PA JE ZADNJIČ naneslo, da sem stopil k brivcu. V Poljanah nad Sk. Loko je bilo.

Čim sem stopil v brivnico sem pregledal teren in se oddahnil: Nikjer vajenca! Sedel sem in čakal, da pridem na vrsto. Dva sta bila pred menoj, medtem ko je bil eden že v »delu«. In kdo je bil ta? Bil je sam brivski mojster, ki ga je pomočnik bril, vtem ko so trije klienti potrpežljivo čakali, da pridejo na vrsto.

Nekateri brivci ga pa res »razirajo«!

PRED DNEVI SEM se potikal okoli stanovanjskih blokov na Zlatem polju v Kranju. Zdalej mi je udarilo na uho zateglo pasje tuljenje. Pri-

sluhal sem in se spraševal, kaj naj to pomeni? Pa mi je pojasnil možkar, ki je pred večnimi vrati ene od stavb žulil pipico.

»To muziko poslušamo že nekaj dni«, je začel. »Glejte tisto okno — tamle tuli! Vsi so odšli na počitnice, psa so pa zaprli v stanovanje.«

»Gotovo je lačen«, sem pripomnil. Zival se mi je močno smilila.

»Lačen — kaj pa drugega,« je nadaljeval možkar. »Sicer so mu odmerili celotedskega zaloga hrane, niso pa ubogi pasji pari zabičali, naj ne pojé vsega naenkrat.«

Ali je takšno postopanje z živalmi vredno človeka? Predlagam, da se trdosrčnega gospodarja vtakne pod ključ za enak čas, onemoglega kužla pa pošlje na okrevanje!

— — —

ZADNJIČ SEM v Dobravi pri Kroplu prisluhnil pogovoru vaščanov in zvedel, da ima tamkajšnja učiteljica Pavlina Klančnik številno služinčad.

Pa boste morda vprašali, kako zmoro to s svojo učiteljsko plačo?

He, he... menite, da se je zastoj guli zgodovino! Po vzorcu nekdanjih fevdalcev je v svoji genialni domselnosti uvedla med svojimi učenkami in učenci — tlako. — Svoje šolarje uporablja namreč za pospravljanje in čiščenje svojega stanovanja, za kuhanje, razna nakupovanja pri mesarju, peku ali v zadrugi trgovini itd. Kdaj? — Med šolskim poukom.

Jaz bi predlagal, naj med svojimi učenci uvede še desetino!

Vas pozdravlja
VAS BODICARI

nejši, iznajdljivejši in mnogo, mnogo bolj »današnji« človek, kot so oni...

BLED JE LEPO mesto. Naravnost krasno turistično mesto. Pozimi sicer zelo dolgočasno, zato pač poleti toliko bolj živahno... Res lepo se da preživeti oddih ob tem alpskem jezeru, ki se odlikuje s prednostmi od mnogih drugih podobnih jezer v tujini.

To je vedel tudi Fičfiričev Pepe. O tem je vedela marsikaj (ne vsega), tudi mlada gnädige Frau Lisa iz Nemčije. — In kdo drugi, razen Pepeta, je bil kot nalašč zato, da ji razkaže vse lepote in mikavnosti Bleda?

Lepo sta preživela s Frau Liso njen dopust. Ona ni varčevala z denarjem, Pepe pa prav tako ni varčeval s komplimenti (vsak nekaj!).

V brezskrbnem, opojnem brezdelju ju je zalotil dan odhoda Frau Lise. Pepe jo je pospremil do postaje v Lescah in s solzami v očeh mahal z roko Tauern — ekspressu v slovo, ki je peljal njegovo ljubo Frau Liso, daleč v Pepetu neznane kraje.

»Auf wieder sehen, mein Liebbling«, je zahlipal Pepe in si otrl krokodilovo solzo, ki mu je tekla po licih.

Ko je vlak izginil za ovinkom, si je Pepe hladnokrvno popravlil lase (zdaj je bil spet on — Pepe), naročil taksi in se brž odpeljal v Ljubljano k brzovlaku, ki je prihajal z Dunaja in s katerim je prišla na morje (lako kot vsako leto) Fräulein Monika. Tako kot vsako leto, bo tudi letos prišla

čiti, kdo izmed njiju je točil večje solze.

»Auf wieder sehen, Monika!«, ji je Pepe s skrbno zlikanim in rahlo neparfimiranim robčkom pomahal v pozdrav.

Brzovlak je zopet izginil za ovinkom, tokrat sicer v drugi smeri. —

M L A D A R A S T

Mož z lajno

Ali že veste?

Vsi že veste, da so v Kranju prejšnji petek, t. j. 2. avgusta odprli VI. Gorenjski sejem. Opozarjali so vas na lično izdelani plakati, ki so bili nalepljeni že 14 dni pred otvoritvijo po vseh krajih naše ožje domovine.

MORDA PA SE NE VESTE,

da se razstave in sejmi prirejajo zato, da ljudje vidijo in vedo, kakšne izdelke izdelujejo obrtniki v drugih krajih, kakšne izdelke napravijo torvarne in kaj pridelujejo poljedelci na področju, kjer je razstava ali sejem.

da razstave obiskujejo predvsem ljudje, ki te predmete rabijo in tudi zastopniki trgovskih podjetij, ki take izdelke in pridelke kupujejo in jih potem posredujejo potrošniku.

da prirejajo države in razne druge organizacije pričujoče razstave, kjer je blago razstavljeno v vagonih. Tak vlak z razstavnim blagom »potuje« iz kraja v kraj, spremljajo ga tudi strokovnjaki, ki pojasnjujejo ljudem — obiskovalcem — namen te zdravstvene, kmetijske itd. razstave.

da je tudi letošnji Gorenjski sejem prikaz ustvarjalnosti in dela naših delovnih ljudi, ki se tako ponajso z lepimi uspehi.

da je ta naš sejem veren odraz našega gospodarskega stanja in vsakor letnega napredka obrti in industrije na Gorenjskem.

da skupna površina sejemskega prostora obsega okrog 10.000 m² od tega 2700 m² zaprtega (v šolskem poslopju) in 7300 m² odprtega razstavnega prostora.

da je največ razstavnega prostora zavzela naša industrija, to je 950 m² in to težka (Železarna Jesenice) telesna, usnjarska, obutvena, kemična, lesna in druge, ki je razširjena na Gorenjskem.

da je zavzela obrtna dejavnost nad 800 m². Na tem prostoru razstavljajo naši priznani obrtniki. Lepe izdelke so razstavili predvsem mizarji, ključavničarji, čevljarji, pečarji, kolarji, torbarji in drugi.

da je tudi veletrgovina razstavila lepe izdelke za široko potrošnjo, saj je trgovska mreža zavzela nad 450 m² razstavnega prostora.

da boste Cicibani in mladinci radi predvsem se ogledali izdelke torvarne Elan (smuči, rekete in druge fizikalne potrebščine), turistično razstavo, igrače in druge zanimivosti, ki jih ni malo.

da bo zaključen Gorenjski sejem ponedeljek 13. avgusta.

da...

Elektronski prevajalec

Atomska energija je vsekakor zelo veliko odkritje, vendar tudi odkritje elektronskih možgan ni nič manj genialno in revolucionarno. To so stroji, ki v neki meri nadomeščajo človeka pri umskem delu. O elektronskih »matematičnih« strojih že slišali, manj znani so stroji za prevajanje.

Pred časom so jih preskusili, vendar so naleteli konstruktorji na težave, ki se zdijo nepremostljive. Jezik ni matematika; skoraj vsaka beseda pomeni v določeni zvezi nekaj drugega in vsak narod se izraža po svoje. Če slišite besedo nos, si predstavljate nekaj drugega, kot če slišite: šel je z dolgim nosom. Ti elektronski stroji prevajajo mehanično, dobesedno, zato pridejo neizbežno do nesmislov.

Vzemimo za primer angleščino. Fraza »Negro on the wooden pale« pomeni dobesedno: Zamorec na leseni ograji, medtem ko bi po smislu odgovarjala našemu izrazu: Neumen, da sliši travo rasti. Ali druga taka fraza, ki jo pozna skoraj vsakdo, ki se je le nekaj časa učil angleščino: »It rains cats and dogs«, po smislu bi odgovarjala našemu izrazu: Lije kot iz škafe, v dobesednem prevodu pa ne bi mogli dobiti nič drugega kot: Dežuje mačke in pse. Pa ne samo pri frazah, tudi pri besedah bi dobili večkrat nerodne in netočne izraze. Beseda »lumber« pomeni v Angliji »ropotljaja«, v Ameriki pa »na deske rezan les«. Z vsem tem pa še ni rečeno, da so taki stroji neuporabni, to so samo težave, ki jih bosta morali odstraniti tehnika in lingvistika. V Ameriki in v ZSSR jih uporabljajo že s polno paro, predvsem za prevajanje strokovne literature, kajti strokovni jezik je manj muhast in bolj logičen.

Konstruktorji strojev, ki naj bi nadomeščali človeka tudi pri umskem delu, bodo slejkoprej morali pomisliti na vse. Bodočnost bo pa pokazala ali se taki stroji splačajo ali ne.

Nekega dne se je ustavil zgodaj zjutraj sredi vasi star mož. Okoli vratu je imel obešeno precej veliko skrinjico z ročajem. Otroci, ki so se zbirali pri vaškem vodnjaku in se odpravljali v šolo, so ga takoj obkrožili in ga radovedno ogledovali. Njegov obraz je bil ožgan od sonca in prepleten z drobnimi gubicami. Na glavi je imel klobuk, ki je že zdavnaj izgubil prvotno barvo. Za trak klobuka je bilo zataknenih dvoje peres. Njegova obleka je bila zelo siromašna in bil je bos. Izpod klobuka se je lesketalo dvoje oči. Toda kakšne so bile te oči? Če si jih pogledal, se ti je zadelo, kot bi se njegove oči kopale v solzah. Bil je zelo reven, star mož.

Stal je sredi vasi in otroci so ga ogledovali. Nenadoma pa je mož prijel za ročaj skrinjice in začela se je vesela koračnica. Otroci so se spogledali in se drenjali k starčku. Nekateri so pometali šolske torbe vstran, se priklonili k roki in zaplesali. Starček jih je gledal in vrtel ročico. Nenadoma pa se je njegova roka ustavila in glasba je utihnila. Otroci so obstali, starček pa je vstal tam sredi med njimi in iztegnil roko. Iz hiš so prihajali ljudje, a se niso zmenili zanj. Mož pa je še vedno stal in držal iztegnjeno roko. Njegove izsušene ustnice so prosile: »Prosim, lepo prosim! Usmilite se me!« Toda ni bil deležen usmiljenja. Ljudje so se samo zaničljivo ozirali nanj in odhajali. Ob njem so stali otroci misleč, da se bo zdaj zdaj zaslislala spet tista poskočna melodija iz skrinjice. Ali skrinjica je ostala nema.

Za brihtne glavice

UGANKE

Vzpel se pisan slavalok čez obzorja je obok, a že senca ga podre, ko se komaj vanj upre.

(Mavrica)

Črno ralo belo polje orje, ralu izpodrsne, - pa de v - črno morje.

(Pezemnik, backa)

Kdo je najhitrejši slikar?

(Gledalo)

Štiri kote soba šteje,

mucka se v vsakem greje,

a pred vsako tam še tri

predejo že sedem dni.

Ce na repu vsake ena

muca ždi, modrost nobena

ni uganiti števila

vseh. Si buča že uganila?

(Samo štiri)

Kdo udarja brez rok ves dan

in tudi ponoči ni zaspan?

(Srce)

Deset korenjakov

je bratov junakov,

pa le komaj svoj meh

so privlekli čez breg.

Za res, — ne za smeh!

(Ciciban si obladi hlače)

s kamenjem!« in že je pograbil kamen in ga zalučal proti starčku. A kamen ga ni zadel. Pričeli so pobirati kamene še drugi fantalini in ga metali v starčka. Ta se jim je umikal in šepetal: »Imejte usmiljenje. Prosim!«

Otroci so se naveličali obmetavanja. Pobrali so zaprašene torbice in stekli proti šoli.

S počasnimi koraki je odšel starček iz vasi in njegove oči so bile kot dva neusahljiva vrelca solza. Tam zunaj vasi si je snel lajno in se vsedel v travo. Zazrl se je proti vasi in njegove solzne oči so zagledale malega dečka, ki je tekel proti njemu. Hip nato se je dečko ustavil pred starčkom in iztegnil roko, rekoč: »Nate, mož! Tukaj sem prinesel denar, ki sem ga prihranil. In tukaj je dala kruh moja mamica, in privlekel je izpod jopice velik kos kruha ter ga položil starčku v naročje. Potem se je vsedel k staremu možu in ga vprašal: »Ali so vas kaj ranili?« Starček pa je, kot da je preslišal dečkovo vprašanje, rekel: »Hvala dečko! Zelo si dober. Hvala reči tudi mamici. Zdaj pa ti bom v zahvalo zaigral,« in

ram jti. Mamica mi je naročila, naj se takoj vrnem,« in že je stekel proti vasi.

Starček je vstal, spravil kruh v malho in si oprtal lajno. Ves solzen se je ozrl za dečkom in njegove oči so se živo svetile. S trudnimi, počasnimi koraki in ves sključen je zavil na polje. Daleč za njim je ostajala vasa in vrti se otrok. Starček se je še enkrat ustavil in se ozrl proti vasi ter pomislil: »Ali je tudi deček, ki mi je prinesel kruh, med temi otroki?«

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...